

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

ГРУНТОЗНАВСТВО

Методичні вказівки до практичних робіт

Харків–2015

УДК 631.4(076.5)
ББК 40.3я73-5
Г 90

Рецензенти:

Г. Б. Гладун – доктор с.-г. наук, професор, зав. лабораторією лісових культур і агролісомеліорації Українського науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації імені Г. М. Висоцького;

Д. О. Тімченко – кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник, зав. лабораторією охорони ґрунтів від ерозії ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського».

*Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 4 від 31.03.2015 р.)*

Ґрунтознавство : методичні вказівки до практичних робіт / [уклад.
Г 90 А. А. Лісняк, Г. В. Тітенко, Т. Ю. Усатий]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна,
2015. – 60 с.

Методичні вказівки призначено для підготовки фахівців вищих навчальних закладів за напрямом «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», а також для практичних досліджень екологів і ґрунтознавців при впровадженні агроландшафтних, ґрунтово-екологічних та агрохімічних підходів в екології.

Методичні вказівки містять загальні рекомендації та необхідний теоретичний мінімум для виконання практичних та лабораторних робіт із визначення та діагностування морфологічних ознак, хімічного і механічного складу ґрунтів, а також загальних характеристик розвитку та поширення ґрунтового покриву.

УДК 631.4(076.5)
ББК 40.3я73-5

- © Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2015
- © Лісняк А. А., Тітенко Г. В., Усатий Т. Ю., уклад., 2015
- © Дончик І. М., макет обкладинки, 2015

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 1. Дослідження ґрунту: підготовча, польова та камеральна стадії.....	5
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 2. Морфологічні ознаки ґрунту. Ґрунтові горизонти та переходи між ними	12
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 3. Колір ґрунту. Вологість ґрунту	17
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 4. Структура. Складення за щільністю і за пористістю.....	24
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 5. Механічний склад ґрунту. Кам'янистість ..	29
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 6. Включення. Новоутворення. Скипання ґрунту. Кислотність	34
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 7. Органічна речовина ґрунту	39
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 8. Поглинальна здатність ґрунтів	43
ПРАКТИЧНА РОБОТА № 9. Класифікація ґрунтів. Зональні та азонаньні ґрунти.....	46
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ.....	54
ДОДАТКИ	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58